



**MINISTERIEEL BESLUIT HOUDENDE
BESCHERMING ALS MONUMENT, STADS- OF DORPSGEZICHT**

**DE VLAAMSE MINISTER VAN BINNENLANDSE AANGELEGENHEDEN,
CULTUUR, JEUGD EN AMBTENARENZAKEN,**

Gelet op het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten, stads- en dorpsgezichten, gewijzigd bij decreten van 22 februari 1995 en 8 december 1998;

Gelet op de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, gewijzigd bij bijzondere wet van 8 augustus 1988, inzonderheid artikel 6, § 1, I, 7 ;

Gelet op het besluit van de Vlaamse regering van 10 juni 2003 tot bepaling van de bevoegdheden van de leden van de Vlaamse regering;

Gelet op het ministerieel besluit van 20 december 2002 houdende ontwerp van lijst van voor bescherming vatbare monumenten, stads- en dorpsgezichten;

Gelet op het advies van de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen van 03 juli 2003,

BESLUIT :

Artikel 1. Wordt beschermd, overeenkomstig de bepalingen van het decreet van 3 maart 1976, gewijzigd bij decreten van 22 februari 1995 en 8 december 1998:

Wegens de historische, industrieel-archeologische, socio-culturele en wetenschappelijke waarde:

- als **monument**:

De site van het oude Fort Isabella en het Hazegrasfort, bestaande uit de Nieuwe Hazegrassluis, bunkers uit Eerste en Tweede Wereldoorlog en weiland, bouwland, dijken, sloten en wegen met in perceelstructuur, hoogteverschillen en ondergrond resten van historische forten en sluizen, gelegen te

Knokke-Heist (Knokke), Retranchementstraat ; Burkeldijk ; Hazegrasstraat ;

Knokke-Heist (Westkapelle) Burkeldijk ;

bekend ten kadaster:

Knokke-Heist, 10e afdeling, sectie C, perceelnummer(s) 330/02, 424A, 424H, 424K(DEEL), 425/02, 425B, 426/02B, 427B(DEEL);

Knokke-Heist, 2e afdeling, sectie G, perceelnummer(s) 687B, 688A, 689A, 689A/02, 690A, 742, 743A, 744A, 745, 746, 747A, 747B, 748F(DEEL), 749G, 749H, 751C(DEEL), 751D(DEEL), 753, 753/02, 754, 754/02, 756, 757, 758;
Knokke-Heist, 3e afdeling, sectie K, perceelnummer(s) 347(DEEL), 438, 440A, 441.

Art. 2. Het algemeen belang dat de bescherming verantwoordt, wordt door het gezamenlijk voorkomen en de onderlinge samenhang van de volgende intrinsieke waarden gemotiveerd:

De **historische waarde** wordt als volgt omschreven:

- als zijnde een site die een materiële getuige is van belangrijke periodes in de geschiedenis van Knokke: de site speelde een vooraanstaande rol in o.m. de Tachtigjarige Oorlog, de Spaanse Successieoorlog, de initiatieven van de Oostenrijkse Keizer Jozef II, de onafhankelijkheidsstrijd van België en de twee Wereldoorlogen in de 20ste eeuw.
- als zijnde een site die in perceelsstructuur, hoogteverschillen in het terrein en ondergrondse resten, belangrijke historische gegevens bewaart van infrastructuur voor afwatering en militaire verdediging, die teruggaan tot de 16de eeuw.
- als zijnde een belangrijke getuige van de inpolderinggeschiedenis van Knokke, waarbij de afwatering van het gebied door sluizen moet geregeld worden, in casu hier de Nieuwe Hazegrassluis van 1808 die de functie van oudere sluizen overneemt.
- als zijnde een site die sinds eeuwen cruciaal was voor de waterhuishouding van de regio, met name gelegen bij de monding van de geul en later waterloop van het Reigaertsvliet en als hoofdsluis van de Watering van de Eyensluis (1659-1704).
- als zijnde een site die sinds eeuwen zijn functie heeft behouden, nl. een strategisch punt bestaande uit een belangrijke sluis en bijhorende verdedigingswerken, die nog steeds heel duidelijk als dusdanig herkenbaar is.

De **historische in casu militairhistorische waarde** wordt als volgt omschreven:

- Als zijnde een strategische site op de grens tussen België en Nederland die op vlak van vestigingbouw resten bevat van opeenvolgende versterkingswerken vanaf het einde van de 16de eeuw tot en met de Tweede Wereldoorlog.
- Als zijnde een site met goed bewaarde resten van een fort uit de Oostenrijkse periode, nl. het Hazegrasfort, wat een voor Vlaanderen zeldzaam bewaard gegeven is.
- Als zijnde een gaaf bewaarde site met Duitse bunkers uit de Eerste en Tweede Wereldoorlog, te kaderen in resp. de Hollandstellung en de Atlantikwall, twee belangrijke grootschalige Duitse bunkerlinies.
- Als zijnde een gaaf bewaard Stutzpunt uit de Duitse Hollandstellung, die als linie een prototype is, zowel op bouwkundig vlak, omdat hier voor het eerste gewapend beton in de bunkerbouw werd toegepast, als op vlak van militair defensief denken, omdat alle basisprincipes van het Duitse verdedigingsconcept hierin zijn verwerkt.

De **industriële-archeologische waarde** wordt als volgt omschreven:

- Als zijnde een site met een gaaf bewaarde enkelvoudige sluis uit 1808, nl. de Nieuwe Hazegrassluis, die de principes van de sluisbouw uit die tijd illustreert.

De **socio-culturele waarde** wordt als volgt omschreven:

- Als zijnde een site die een totaal andere, en minder bekende kant van de kuststreek laat zien dan het toerisme, nl. het uitzonderlijk belang van de streek op vlak van inpoldering- en militaire geschiedenis.

De **wetenschappelijke** in casu **natuurwetenschappelijke waarde** wordt als volgt omschreven:

- Als zijnde een site die door zijn specifieke ligging gekend is voor zijn rijke vegetatie en o.m. in enkele sloten rond de resten van de historische forten, op de bunkers en op de sluismuren zeldzame soorten herbergt.

Art. 3. Met het oog op de bescherming zijn van toepassing:

De beschikkingen van het besluit van de Vlaamse regering van 17 november 1993 tot bepaling van de algemene voorschriften inzake instandhouding en onderhoud van monumenten en stads- en dorpsgezichten (Belgisch Staatsblad 10 maart 1994).

Brussel, 15-10-2003

Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden,
Cultuur, Jeugd en Ambtenarenzaken,



Paul VAN GREMBERGEN